

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
10 november 2023	2300086824	A.H.L. Sjardijn
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
		06-57886163

ONDERWERP

Bestedingsplan Onderwijsachterstandenbudget 2024 en voortgang plusarrangementen in het kader van de Lokaal Educatieve Agenda en nota Kansrijk Enschede 2023-2033

Geachte leden van de Raad,

Graag informeren wij u over de door ons beoogde inzet van de middelen in het kader van het Onderwijsachterstandenbudget voor het jaar 2024. Tevens brengen wij u op de hoogte van de voortgang van de “plusarrangementen” die zijn benoemd in de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) en de nota Kansrijk Enschede.

1.1 Achtergrond Onderwijsachterstandenbudget

De gemeente ontvangt jaarlijks een doeluitkering van het rijk voor het verminderen van onderwijsachterstanden. De gemeente is op grond van de Wet op het Primair Onderwijs gehouden met deze middelen tenminste een aanbod van voor- en voorschoolse educatie te organiseren. De hoogte van de uitkering wordt jaarlijks bepaald aan de hand van een model gebaseerd op de achterstandsscore per stad.

1.2 Omvang Onderwijsachterstandenbudget en inzet middelen kansengelijkheid

Voor 2024 heeft Enschede een voorlopige beschikking van 7.476.789 euro gekregen. De gemeente ontvangt pas een definitieve beschikking in september van het jaar 2024. De totale omvang van het bestedingsplan (bijlage 1) overstijgt het bedrag van de voorlopige beschikking en het beschikbare overschot van eerdere jaren (400.000 euro). Door u zijn voor het jaar 2024 extra middelen in het kader van kansengelijkheid beschikbaar gesteld. Zonder deze extra middelen zou er geschrapt moeten worden in activiteiten, hetgeen haaks zou staan op de ambities in het kader van de nota Kansrijk Enschede. Dankzij de inzet van (een deel van) de extra beschikbare middelen voor kansengelijkheid is het mogelijk bestaande activiteiten te continueren en nieuwe activiteiten toe te voegen.

U ziet in de Gemeentebegroting de doeluitkering voor onderwijsachterstanden niet separaat terug. Het bedrag maakt onderdeel uit van het product Onderwijs, waarin ook de gemeentelijke budgetten voor onder meer de LEA en aanpak schoolverlaters zijn opgenomen.

1.3 Afstemming met onderwijs en kinderopvangorganisaties

Naast het wettelijk kader zijn voor ons de lokale kaders bepalend in de besteding van de middelen. Dat zijn in het bijzonder aan de nota Kansrijk Enschede en de Lokaal Educatieve Agenda. De beoogde besteding van de middelen wordt jaarlijks besproken in de Stuurgroep IKC/VVE. In deze Stuurgroep zijn alle Enschedese onderwijsbesturen van het basisonderwijs vertegenwoordigd alsmede de drie kinderopvangorganisaties die voorschoolse educatie aanbieden. De Stuurgroep IKC/VVE heeft in haar vergadering van 20 oktober positief geadviseerd over de voorgestelde besteding van de middelen. Het College heeft vervolgens op 30 oktober het bijgevoegde bestedingsplan vastgesteld.

1.4 Waar zetten we de middelen voor in?

- Het grootste deel van het Onderwijsachterstandenbudget besteden we aan de VVE-arrangementen. Ieder kind met een (risico op) een taalachterstand kan 16 uur per week gebruik maken van de peutergroep (voorschoolse educatie). Wettelijk moet er aanbod zijn voor kinderen vanaf de leeftijd van 2,5 jaar; in Enschede kunnen kinderen al op 2-jarige leeftijd naar de peutergroep. We streven er nadrukkelijk naar deelname aan de peutergroep laagdrempelig en betaalbaar te houden.
- Daarnaast gaat een groot deel van het budget naar Taalschool de Globe en de Deeltijdschakelklassen. Voor kinderen die de Nederlandse taal nog onvoldoende spreken om goed mee te doen aan het basisonderwijs of nog extra ondersteuning nodig hebben, kennen we in Enschede Taalschool De Globe en de deeltijdschakelklassen. Taalschool De Globe biedt voltijds onderwijs aan leerlingen. Dit betreft grotendeels nieuwkomers in Nederland die na een jaar op de Taalschool doorstromen naar een reguliere basisschool. De deeltijdschakelklassen bieden ondersteuning aan leerlingen in groep 2 die extra ondersteuning op Nederlandse taal nodig hebben. Dit gebeurt deels in de vorm van deeltijdklassen waarin kinderen 3 ochtenden per week apart aandacht krijgen van een gespecialiseerde leerkracht. Er zijn regulier 8 van deze schakelklassen. Daarnaast zijn er 4 “co-teachers” die leerkrachten coachen in het onderwijs aan leerlingen voor wie Nederlands niet hun eerste taal is. De (meer)kosten die de onderwijsbesturen maken voor het organiseren van dit aanbod worden vanuit het Onderwijsachterstandenbudget vergoed.
- In de voorgenomen bestedingen zetten we een extra accent op aanbod en kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) conform de ambities die vastgelegd zijn in de nota Kansrijk Enschede 2023-2026. We faciliteren daarom capaciteit voor de intern begeleiders in de kinderopvang en we breiden de inzet van pedagogisch medewerkers in de groepen 1 en 2 nog verder uit (van 6 uur per week per groep naar 8 uur per week per groep).
- Een nieuwe interventie is de voorgestelde introductie van een ouderconsulent. Een ouderconsulent benadert actief ouders van kinderen met een VVE-indicatie die nog niet gestart zijn op een peutergroep en helpt hen bij alles wat nodig is om gebruik te maken van de voorschoolse educatie. De ouderconsulent gaat wanneer nodig zelfs op huisbezoek. In andere grote gemeenten zijn hier positieve ervaringen mee. De inzet van een ouderconsulent en in het verlengde daarvan het vergroten van het VVE-bereik is ook in de lijn van de focus op de eerste 2.000 dagen, zoals genoemd in de nota Kansrijk Enschede.

2.1 Voortgang IKC-plusarrangementen in het kader van de Lokaal educatieve agenda en Nota Kansrijk Enschede

In onze [brief](#) van 5 september jongstleden in het kader van de LEA-uitvoeringsplannen bent u geïnformeerd over de IKC's waar we extra op gaan investeren, namelijk:

- De Posten (Mecklenburg, Broekheurne en Humankind),
- Universum (Tweckelerveld, Paulus, De Zevenster en Partou)
- Lumen (De Kubus, De Uitvinding en Kosmo)
- West (De Koning, De Spinner en Humankind),
- Kinderboulevard (Prins Maurits en Partou)

De keuze voor deze locaties is tot stand gekomen in afstemming met de onderwijsbesturen en de kinderopvangorganisaties, op basis van een brede vergelijking van karakteristieken en reeds beschikbaar aanbod.

Met dank aan de extra middelen die door u beschikbaar zijn gesteld in het kader van kansengelijkheid en de beschikbare LEA-middelen kunnen we op deze locaties een substantieel en structureel na-schools aanbod financieren. Scholen geven aan vooral hierin toegevoegde waarde te zien voor hun leerlingen. Er wordt ingezet op een educatief en verrijkend aanbod met bijvoorbeeld cultuur, wetenschap en techniek voor kinderen die hier van nature minder mee in aanraking komen. Het programma wordt door de partijen samen voor elk IKC op maat ontwikkeld. Op IKC West is men inmiddels al gestart met het naschools aanbod. De verwachting is dat de overige IKC's snel volgen. Voor de coördinatie van dit programma hebben we een stedelijk coördinator aangesteld waar de IKC's gebruik van kunnen maken.

Daarnaast wordt er op IKC West na de herfstvakantie door kinderopvangorganisatie Humankind gestart met een kleinere peutergroep (8 in plaats van 16 kinderen op twee pedagogisch medewerkers). In deze kleinere peutergroep kunnen kinderen worden opgevangen met een extra ondersteuningsbehoefte. De kinderen die hiervoor in aanmerking komen, komen onvoldoende tot hun recht in een reguliere (grotere) peutergroep en een deel van de kinderen zou bij gebrek aan alternatief wellicht doorstromen naar het kinderdagcentrum Klim Op van Aveleijn. Door de toenemende problematiek bij jonge kinderen kent dit kinderdagcentrum echter een wachtlijst. De kleinere peutergroep wordt ingericht in afstemming met Aveleijn. De meerkosten ten opzichte van een reguliere peutergroep worden betaald uit de middelen voor kansengelijkheid.

Zoals u leest maken we al dankbaar gebruik van de door u beschikbaar gestelde middelen en zijn we verheugd om hiermee nog meer bij te kunnen dragen aan het vergroten van kansengelijkheid voor de Enschedese kinderen.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(R.W. Bleker)